

Marina, Marina, Marina:
MARINA KRILOVICI

Prefață de Luminița Arvunescu

Căntile
Tango

ARTRESS
EDITURĂ ȘI TIPOGRAFIE

Timișoara 2017

Cuprins

Prefață de Luminița Arvunescu.....	3
Introducere.....	9
Capitolul I - Părinții.....	13
Capitolul II - Prima iubire.....	29
Capitolul III - Primele concursuri.....	45
Capitolul IV - Scandalul.....	61
Capitolul V - Premiile.....	77
Capitolul VI - Gloria.....	83
Capitolul VII - Răzbunarea.....	99
Capitolul VIII - Plecarea.....	105
Capitolul IX - Dragostea.....	117
Capitolul X - Despărțirile.....	133
Capitolul XI - Ursitoarele.....	149
Capitolul XII - Atenție! Vine Diva!.....	167
Capitolul XIII - Prietenele.....	173
În loc de încheiere.....	185

INTRODUCERE

Fiecare răspântie prin care trecem ne răsuțește iremediabil destinul într-o direcție din care nu-l mai putem întoarce. Fără să știm vreodată dacă am luat drumul cel bun sau cel rău, fără să înțelegem dacă ceea ce ni s-a părut nepotrivit ne-a dus spre noi înșine sau ceea ce s-a arătat ușor ne-a îndepărtat de la adevărata menire, cotim la stânga sau la dreapta și desenăm, fără puțință de-a mai șterge trecutul, un traseu ca un destin, un destin ca un drum întortocheat.

Marina Krilovici a vrut dintotdeauna nu doar să cânte, ci mai ales să iubească. Era atât de hotărâtă să nu se irosească în îndârjirea de a face carieră cu orice preț - așa cum făceau colegele ei - încât hotărâse, fără să spună, totuși, nimănui, că, dacă va fi nevoie, poate să renunțe la muzică, în caz că vreo dragoste măreață o cheamă și o revendică. Dar în plan artistic lucrurile se legau, totuși, atât de firesc, ca și cum bagheta magică a unui dirijor celest i-ar fi orchestrat fiecare pas, încât, ca-ntr-un miracol, în timp ce toate colegele ei exersau zile și ore în șir, ea cânta ca și cum ar fi știut toate partiturile dintr-o viață de mai înainte. Și probabil că, o parte dintre ele, le știa cu adevărat din altă viață, cea a mamei sale care ar fi vrut nebunește să cânte, pentru că fusese înzestrată cu har și cu o voce splendidă și strălucitoare de mezzosoprană sau din cea a tatălui, care ar fi putut fi un mare bariton, dar n-a fost... Bineînțeles că Marina ar fi respins, însă, o asemenea teorie caraghioasă cu gestul ei fermecător, care o făcea să-și legene buclele și cerceii într-un „nu” atât de nenegociabil, încât alunga toate teoriile cu iz metafizic de care se îmbătau cei care nu-și găseau rostul în Aici și Acum.

Abia mai târziu, când o potopiseră premiile și aplauzele și începuse să dea interviuri peste interviuri, nevoită să povestească mereu despre rădăcinile genealogice ale talentului său artistic - observase și

că jurnaliștii au mereu aceleași întrebări, pretutindeni în lume, așa că avea adesea răspunsurile pregătite în minte dinaintea întâlnirilor cu presa – avusese câteva momente în care îi dăduse târcoale, mai mult ca o bănuială, gândul că moștenise de la părinți nu numai înfățișarea, de care era, cel mai adesea, mulțumită, ci și, transmisă prin niște încrengături ciudate ale ADN-ului, nu doar vocea și talentul, ci și dorința lor de a face muzică, întrupată abia peste o generație în succesele ei, întâmplare miraculoasă de care, nemaștiind dacă să fie pe de-a-ntregul mulțumită, preferase să n-o analizeze.

Totuși, părinții n-au presat-o niciodată să facă muzică, ci, dimpotrivă, știind cât de rău este să fii constrâns să alegi alt drum decât ți-ai fi dorit și oglindindu-și unul în celălalt experiențele de copii oropșiți de autoritatea prea amară a progenitorilor, au crescut-o dându-i libertatea de a alege, deși mama a avut grijă să o dirijeze discret în așa fel, încât să urmeze drumul cel mai bun: muzica de operă.

Marina studiasă, mai întâi, pianul. Încercase să îi fie instrumentului cu clape albe și negre o parteneră fidelă și studioasă, dar exercițiul de loialitate dăduse greș. O atrăgea mult mai puternic cântul, asculta radioul cu frenezie și fredona tot ce auzea, privindu-se în oglindă și convinsă că ar avea succes dacă ar răsări pe orice scenă a lumii, fie ea destinată muzicii ușoare, fie operei.

Ambii părinți își strămutaseră iubirea pentru muzică în felul în care vegheau formarea artistică a copilei lor. Străduindu-se să nu exagereze cu insistențele, fără să-și chinuie și să-și oblige copilul la eforturi peste măsura frăgezimii sale, totuși, și-au dat seama încă din primii ani ai Marinei că fata e talentată și că muzica o revendică și o atrage. La doar cinci ani, micuța memora arii întregi din opere celebre, pe care le cânta pe ascuns, în spatele ușii sau pe balcoane, iar apoi, orice activitate a ei era însoțită de un fir delicat de cântec, auzit din camera ei, din baie, din biroul cu bibliotecă înaltă.

La 16 ani, deși până atunci Marina cochetase cu gândul că va cânta muzică ușoară, prin discuții înțelepte și abile, purtate la momentul potrivit, ales cu grijă printre clipele de copilăreală sau

Libris.ro
Respect pentru oameni și cărți

nazurile ficei, mama o ajutase să-nțeleagă că are un talent deosebit, de care nu e conștientă, încă. Balanța s-a înclinat iremediabil în favoarea operei, în urma întâlnirii providențiale cu profesoara de canto Lidia Vrăbiescu - Vașianu, care s-a oferit s-o pregătească pentru Conservator și a crezut neclintit în puterea ei de-a performa.

Peste ani, la un interviu dat cu ocazia împlinirii a 70 de ani de viață și ceva mai mult de 50 de ani de carieră, Marina avea să mărturisească, râzând, unui jurnalist, iar titlul făcuse înconjurul presei: Eu am vrut să fiu Beyoncé, nu Maria Callas.

Ar fi putut fi, totuși, Marina Krilovici altcineva decât Marina Krilovici, cea care a ridicat, de-atâtea ori, publicul de operă în picioare?

Uneori, viața alege mai bine în locul nostru...

“O mio babbino caro”

(din Gianni Schicchi, de Giacomo Puccini)

Am învățat din poveștile anilor fragezi că răspântia dintre copilărie și tinerețe stă, mereu, sub semnul acelei povești de dragoste care te face să îl iubești mai mult pe omul care îți împlinește sufletul și trupul, decât pe părinții tăi. Că știi că te-ai îndrăgostit cu adevărat în clipa în care ești pregătit, ca în tradițiile cu mirese plângânde, să-ți iei ziua bună de la tată, de la mamă, și să te strămuți în altă casă și în altă viață.

La Marina Krilovici, ierarhiile iubirii au fost, însă, răzvrătite, nonconformiste, ca toate gesturile și alegerile ei. “Pentru mine, părinții au fost ceva sacru”, a mărturisit întotdeauna, cu o sinceritate directă, incontestabilă, întregindu-și uneori mărturisirea frustră cu o completare: “A durat mult timp până când dragostea pentru copii a egalat-o în dimensiuni pe cea pentru părinți”.

Și, într-adevăr, Marina a exersat iubirea fără limite pentru părinții ei întreaga viață, învățând-o încă din copilăria în care cei care i-au dat viață i-au fost modele de frumusețe și de eleganță și continuând s-o țină aproape de suflet, luându-și părinții cu ea pretutindeni. Fiindcă, dacă România n-a știut sau n-a putut să-i fie țară, i-au fost ei: Elena și Ștefan Krilovici – adevărata ei identitate, patria vie pe care nu a părăsit-o niciodată.

Cultul absolut al familiei este trăsătura definitorie a Marinei Krilovici. L-a moștenit de la ai săi și l-a pus în practică, în fiecare clipă a vieții sale, într-un fel firesc și grațios, ca-n marile iubiri. Avea nevoie de părinți cel puțin în aceeași măsură în care ei aveau nevoie de ea. N-ar fi conceput viața departe de cei care i-au dat viață, nu și i-ar fi putut imagina singuri, în vârstă, uitați într-un colț de lume și de timp.

E iarnă, prima ei iarnă de studentă. Afară a început să ningă și Marina se înfioară ușor, lipindu-se de caloriferul de pe coridor. Nu-i place iarna cu tot cortegiul ei, deși se bucură de Sărbători, de însuflețirea casei, de vizitele celor dragi. Însă simte până-n adâncul inimii apăsarea serilor lungi, asprimea dimineților reci, monotonia zilelor cețoase și înfrigurate, care par să nu mai aibă sfârșit. Nu mai e mult până la vacanța de Crăciun, în două săptămâni se sfârșește primul semestru. Stă lipită cu spatele de calorifer, pe brațe îi atârnă paltonul cochet, cu guler raglan, de geantă spânzură fularul, iar mânușile... nu mai știe pe unde sunt. Are o tocă drăguță, de blană, dar ei îi place să iasă cu capul descoperit, în ninsoare, să simtă răceala fulgilor pe pleoape, în păr. Ca de obicei, o așteaptă pe Virginia Popescu, prietena ei, ca să plece împreună. Mama nu va fi acasă la ora întoarcerii ei, ci la meditații. Uneori vin elevii la ea, alteori, merge ea la ei, depinde de vârsta și de nivelul pe care îl au. Marina știe să se descurce singură, o face de mică, știe că aparține unei familii în care libertatea este respectată mai presus de toate.

Părinții ei formau un cuplu nonconformist pentru societatea patriarhală a anilor '50. Ștefan Krilovici își iubea prea mult soția ca să aibă pretenții de soț care se așază la ore fixe, la masă, cu șervetul prins la gât, așteptând să-i fie servite cele două feluri și desertul. Timpul petrecut în străinătate îl învățase să fie independent și profund respectuos față de semenele lui de alt gen, nu-i era rușine să dea o mână de ajutor în casă, soției și fiicei. Oricât de obosit și de tracasat ar fi fost când se întorcea de la serviciu, făcea un duș, se schimba și-i spunea invariabil, soției: "Hai, Lili, ieșim?" O lua de gât și ieșeau la Capșa sau la Nestor, ca doi tineri îndrăgostiți, ca să mănânce acolo ceva bun.

Elena Krilovici considerase, dintotdeauna, arta culinară o pierdere de timp. Bucătăria ocupa un loc secundar în viața ei, înaintea căreia stăteau muzica, arta, cărțile. Și așa s-a făcut, cu siguranța de sine a unei femei emancipate, că i-a transmis fiicei ei cam aceeași scară

a valorilor matrimoniale, a puterii de a nici nu lua în seamă felul de a trăi supus servituților care nimicesc splendoarea din viețile atât de multor femei preschimbate, fără voia lor, în bucătărese ori în menajere în propria lor casă și-n propriul destin. În căminul lor, Marina nici nu văzuse așa ceva, iar în casele prietenelor stăpânele casei găteau doar din pasiune, nu din obligație, răzvrătindu-se astfel, inconștient, față de cutumele unei lumi în care femeile sunt nepermis de des ținute în loc de poverile unor obligații administrative transmise din generație în generație și îndemnate să meargă înapoi la cratiță de câte ori misoginiei din preajmă se simt deranjați de izbânzile lor... În ciuda lipsurilor materiale sau, mai degrabă, tocmai pentru a le uita și a retrăi bucuria micilor plăceri din tinerețe, familia Krilovici lua des masa la braseria de la Athenée Palace, care se afla la doi pași de casă.

Marina își amintea cu drag și de zilele în care venea bunicul Niculae, de la Turnu-Severin, și le făcea iahnie de fasole cu cârnați, umplând casa de miresme fruste, irezistibile. În rest, în casa lor se mânca simplu. Fripturi, brânzeturi, salate, mâncăruri la cuptor.

Numai Mița, fata angajată să vină o zi pe săptămână s-o ajute la menaj pe "doamna Elena", mai gătea, din când în când, câte un fel mai sofisticat, iar copila, gurmândă de mică, mânca de se lîngea pe degete.

*

Virginia vine val-vârtej pe coridor:

- Îmi pare rău, profesorul de vioară ne-a dat drumul mai târziu... Hai să mergem repede, că mama face azi tocăniță de purcel cu mămliguță și scoate primele gogonele din borcan. Mi-a zis să nu carecumva să vin fără tine! Ai văzut că afară ninge? E prima ninsoare din anul acesta, ar trebui să ne punem o dorință, când primul fulg ne va atinge fața. Poate și gustăm unul...

- N-ai decât să mănânci tu fulgi de zăpadă, Virginico, tu n-ai lecții de canto! râdea Marina hohotit.

Fetele se iau de braț și se îndreaptă cu pași sprinteni spre casa

Virginiei. Doamnei Popescu îi e tare dragă Marina, pentru că nu-i deloc mofturoasă, râde mereu și e atât de volubilă! Găsește întotdeauna cuvinte de laudă pentru mâncărurile ei... "În sfârșit, ai și tu o prietenă nemâțâită" îi spune mereu, fiicei sale.

Mirosul ademenitor al tocăniței se simte de pe coridor, Marinei îi lasă gura apă la gândul gogonelelor cărnose, puțin înțepătoare. Dar știe că, la urgia care s-a lăsat afară, poate n-ar strica să termine masa cu un ceai fierbinte cu miere, care să-i protejeze gâtul, până acasă.

Doamna Popescu le întâmpină îmbujorată:

- Haideți, intrați repede! Tocmai am răsturnat mămăliguța!

Cu firescul marelui talent înnăscut, pe care profesoara Lidia Vrăbiescu-Vațianu a știut să-l descopere, dezvăluindu-i Elenei Krilovici că o voce ca a Marinei se naște rar, la răspântie de veacuri, Marina nu și-a fixat, visat, trasat, un scop anume în viață. Când a început să cânte, se simțea ispitită de muzica ușoară, iar mai târziu, în carieră, nu a fost dispusă să facă sacrificii sau compromisuri pentru a ajunge acolo unde ar fi dorit să fie. De altfel, cuvântul Sacrificiu este interzis în vocabularul Marinei Krilovici. Cu o sinceritate care a făcut-o să aibă prieteni pretutindeni în jur – sau să fie antipatizată de cei cărora le par mai confortabile adevărurile spuse pe jumătate - Marina strâmbă nasul ca o Samantha pusă pe vrăji atunci când aude văicăreli din categoria: "M-am sacrificat pentru copiii sau pentru părinții mei".

"Unde e dragoste nu există sacrificiu, dragostea implică datoria de a veghea asupra alor tăi", spune ea fără păreri de rău.

Marina a fost o fiică excepțională și a avut părinți excepționali. S-a născut la București, într-o dimineață de iunie a anului 1942, în sânul unei familii intelectuale, culte, talentate. Cultura muzicală i-a fost transmisă firesc, fără efort și fără obligații. Mama se trăgea dintr-una din familiile grecești de vază, ale Bucureștiului. Tatăl ei, Zisu Bebis, avea reprezentanța Austin-Moritz și la București, și la Londra, și la Paris. Marina avea să afle din povestirile mamei că fusese